

تأثیر استفاده از نرم افزارهای آموزشی در تقویت مهارت‌های نوشتاری دانش‌آموزان
The Effects of Using Educational Software on Improve Writing Skills of Students

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳/۰۸/۹۲؛ تاریخ پذیرش مقاله: ۲۳/۱۰/۹۳

E. Naziri
H. Ghasempour Moghadam (Ph.D)

الهام نظیری^۱

دکتر حسین قاسم پور مقدم^۲

Abstract: This study investigates the effects of using educational software on improving the writing skills of third graders in Kermanshah, Iran. This study was conducted through an experimental method. From the statistical population, four schools were selected as the research sample through random sample. The mean scores of the students were gathered, analyzed, and compared in order to measure the effects of educational software on writing skills. The findings of this study indicated that the mean scores of the students increased significantly in dictation and reading writing lessons. However, there was no significant difference in essay writing. On the other hand, the e-learnin raised students' interest in writing skills.

Key words: educational software, dictation, composition, educational technology, writing skill.

چکیده: این پژوهش با هدف بررسی میزان تأثیر استفاده از نرم‌افزارهای آموزشی در تقویت مهارت نوشتاری دانش‌آموزان پایه سوم شهر کرمانشاه انجام گرفت. روش این تحقیق با توجه به گروه‌های مورد مطالعه، تجربی است. از میان جامعه آماری، چهار دبستان به صورت تصادفی نمونه آماری را تشکیل داده‌اند. پس از تجزیه و تحلیل و مقایسه بین میانگین نمرات گروه‌ها تأثیر آموزش‌های نرم‌افزاری در تقویت مهارت نوشتاری تأیید شد. نمرات در دو درس املا و بنویسیم فارسی به‌طور معنی‌داری افزایش پیدا کرده بود اما در درس انشای فارسی تأثیر معناداری نداشته است. از سوی دیگر آموزش‌های الکترونیکی علاقه‌مندی دانش‌آموزان را به مهارت‌های نوشتاری افزایش داده است.

کلیدواژه‌ها: نرم‌افزار آموزشی، املا، انشا، فناوری آموزشی، مهارت نوشتاری

مقدمه

روند رو به رشد و پرشتاب تحولات در زمینه‌های مختلف زندگی بشر تنها در طول چند دهه گذشته تغییرات شگرفی در عرصه زندگی و گستره فکر او به وجود آورده و حتی دور نمای آینده را نیز به کلی دگرگون کرده است. پیشرفت‌های اخیر انسان در علوم و تکنولوژی‌های مختلف از قبیل تکنولوژی ارتباطات، رایانه، سینما، تلویزیون، دستگاه‌ها و نرم‌افزارهای چندرسانه‌ای و دسترسی به داده‌های گسترده در شبکه‌های اطلاعاتی مختلف در همه عرصه‌ها به‌خصوص آموزش و پرورش، نیاز به تجدیدنظر کلی در روش‌های یاددهی و یادگیری را ایجاد کرده است و به‌خصوص انجام تحقیقات آموزشی در این زمینه، ضرورتی مسلم است. با ورود رایانه و نرم‌افزارهای آموزشی به مراکز آموزشی و مدارس نحوه آموزش در شرف تحولات عظیمی قرار گرفته است (ذوفنون، ۱۳۸۵). ویژگی بارز عصر امروز انفجار اطلاعات است. سرعت حیرت‌انگیز توسعه فن‌آوری اطلاعات، فضایی را ایجاد کرده است که ضروری است تمامی سازمان‌ها و مراکز آموزشی با تمام توان آمادگی لازم را برای مواجهه با آن را داشته باشند تا در مسیر رشد و توسعه از این حرکت پویا بازمانند (سیف الهی، ۱۳۸۸). اگر محتوای برنامه‌های درسی با استفاده از صدا، تصویر، متن، فیلم و ... ارائه شود، بهره‌گیری، تعامل و ارتباطات دوسویه و چند سویه بین معلم و شاگرد و نیز بین شاگردان ایجاد می‌شود و کیفیت فرآیند یاددهی و یادگیری را به بالاترین سطح خودمی‌رساند. می‌دانیم که یکی از اهداف عالی نظام تعلیم و تربیت، افزایش کیفیت یادگیری می‌باشد. لذا پسندیده است نظام آموزشی به دنبال سیاست‌های ابلاغی خود از جمله برنامه درسی ملی یا سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، با رشد و گسترش فناوری اطلاعات و ارتباطات در مدارس در جهت این هدف اصلی گام بردارد (سراجی، ۱۳۸۸).

با توجه به اینکه در آموزش و یادگیری الکترونیکی، یادگیرندگان نقش اصلی را ایفا می‌کنند، هر آنچه که طراحی می‌شود باید با نیازها، باورها، اندیشه‌ها و ارزش‌های فرهنگی یادگیرندگان سازگاری داشته باشد تا علاقه آنان جلب شود و انگیزه‌ی لازم را برای ادامه و تکمیل دوره پیدا کنند. یکی دیگر از ویژگی‌های مهم یادگیری الکترونیکی آن است که روند تداوم دروس باید بر اساس توانایی‌های یادگیرندگان تنظیم شود. به دلیل اینکه در بسیاری موارد، یادگیرندگان به‌تنهایی می‌آموزند و اراده و پشتکار آن‌ها برای ادامه دوره ضروری است، کشف نیازهای آنان

تأثیر استفاده از نرم افزارهای آموزشی در تقویت ...

نقش بسزایی در طراحی دوره ایفا می‌کند. اطلاعات به دست آمده از نیازها و باورهای یادگیرندگان باید در کنار نظریه‌های آموزشی و یادگیری قرار گیرد و متعادل شود تا امکان عرضه آموزش با کیفیت بهتر فراهم شود (شعاری نژاد، ۱۳۸۸).

بهره‌گیری از تکنولوژی آموزشی به مفهوم جدید آن بی‌شک یکی از نوآوری‌های آموزشی محسوب می‌شود. تکنولوژی آموزشی یا فناوری آموزشی صرفاً کاربرد دستگاه‌های سمعی و بصری نیست. آموزش امروزه مفهوم جدیدی پیدا کرده است. مواد و وسایل آموزشی هم تنوع بیشتری یافته‌اند و کتاب درسی تنها یکی از آن‌ها به حساب می‌آید. نقش معلم هم بیشتر راهنمایی و رهبری و هدایت است تا متکلم وحده بودن. در دهه‌های اخیر رویکرد سنتی یادگیری با ظهور فناوری‌های جدید مانند چندرسانه‌ای‌ها، فرارسانه‌ای‌ها و ارتباطات از راه دور دستخوش تغییرات اساسی شده است. فناوری همواره فرآیند تدریس و یادگیری را دچار تغییر و تحول ساخته است. یافته‌های جدید تأثیر فناوری بر یادگیری را تأیید می‌کند. مسعودی (۱۳۸۰) در تحقیقی با عنوان "تأثیر برنامه‌های تلویزیون آموزشی در فراگیری درسی دانش‌آموزان دوره ابتدایی" به این نتیجه رسیده است که برنامه‌های تلویزیون آموزشی در میزان یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان مؤثر بوده است. رستگار پور و عبدالهی (۱۳۸۴) در مقاله "راهبردهای توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات" بیان می‌کنند که بعضی از والدین معتقدند تلویزیون آموزشی بر مهارت‌های تحصیلی فرزندان‌شان اثر منفی می‌گذارد. مجیدی (۱۳۸۸) در تحقیقی با عنوان "بررسی تأثیر نرم‌افزارهای کمک آموزشی بر انگیزه پیشرفت تحصیلی دختران" نتایج بیان نموده که فیلم‌های تربیتی - آموزشی انتخاب شده قادر بودند انگیزه پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دختر دبستانی را بالا برده و سبب افزایش مقاومت آنان در برابر مشکلات تحصیلی شوند. امین‌الرعایایی یمینی (۱۳۸۸) به بررسی یادگیری مهارت‌های هندسی به کمک نرم‌افزارهای هندسه پویا در دوره راهنمایی تحصیلی پرداخته است و مؤثر بودن یادگیری مهارت‌های هندسی با کمک نرم‌افزارهای هندسه پویا، نسبت به کلاسهای متداول تأیید کرد. ضرابیان و همکاران (۱۳۹۰) در تحقیق خود با عنوان "طراحی آموزشی برنامه یادگیری املای فارسی" نشان می‌دهند که جهت طراحی آموزشی یک برنامه یادگیری الکترونیکی مطلوب ویژه دانش‌آموزان اولین اقدام طراحی آموزشی، انتخاب یک الگوی طراحی مناسب است. این الگو شامل ویژگی‌های ظاهری وب سایت و عناصر فنی، پشتیبانی و ارتباطی می‌باشد. نتایج پژوهش غمین و نوروزی (۱۳۹۱) با

عنوان "تأثیر چندرسانه‌ای بر میزان یادگیری و یادداری درس لوحه نویسی فارسی" حاکی از افزایش یادگیری دانش‌آموزان در حیطه سمت شناسی، مهارت هماهنگی چشم و دست و تشخیص شکل لوحه است. یادگیری فراگیران در مقوله‌های ذکر شده به موازات کاربرد نرم افزار آموزشی لوحه نویسی به مراتب بهتر و بیشتر از روش سنتی بوده است و همچنین تأثیر این چند رسانه‌ای بر یادداری سمت شناسی مورد تأیید می‌باشد. عملکرد دانش‌آموزان در حیطه یادداری مهارت هماهنگی چشم و دست و یادداری تشخیص شکل لوحه در هر دو گروه آزمایش و کنترل تفاوت چشمگیری ندارد. در نهایت، تأثیر کاربرد چندرسانه‌ای بر افزایش یادگیری دانش‌آموزان مورد تأیید است.

تحقیقات متعدد خارجی نیز مؤید تأثیر آموزش الکترونیکی بر یادگیری است. هورسلی^۱ و ریچارد^۲ (۲۰۰۳) پس از بررسی تحقیقات و مطالعه درباره یادگیری از روی فیلم نتیجه‌گیری کردند که دانش‌آموزان از روی فیلم بهتر یاد می‌گیرند. تأثیر تلویزیون، فیلم و آموزش‌های تصویری و نرم افزاری را می‌توان با تکرار آن و توضیحات معلم افزایش داد. گادفری^۳ (۲۰۰۵) در تحقیقی با عنوان "وضعیت فن آوری‌شنیداری-دیداری" به این نتیجه رسید که درصد نسبتاً بالایی از این فناوری باید در دوره ابتدائی رواج پیدا کند. تیمویی^۴ (۲۰۰۵) تأثیر استفاده از شبکه‌های آموزشی در یادگیری مهارت‌های زبانی را مهم ارزیابی نموده و تلفیق کامپیوتر و برنامه درسی زبان را موجب بهبود نگرش دانش‌آموزان نسبت به تمرین نوشتن و هجی کردن بیان نموده است. بال^۵ (۲۰۰۷) در پژوهشی که انجام داده به این نتیجه رسیده است که مشاهده بعضی از برنامه‌های آموزشی بر یادگیری واژگان کودکان ۳ تا ۵ ساله مؤثر بوده است. کارن^۶ (۲۰۰۹) نیز کاربرد اینترنت را در آموزش زبان منجر به رشد مهارت زبانی خصوصاً در تلفظ صحیح کلمات می‌داند. دانشگاه کالیفرنیا در سال ۲۰۰۹ تحقیقی در زمینه تأثیر رسانه‌ها انجام داده است که با ۹۵ درصد اطمینان در ۳۲ درصد از نمونه‌ها رسانه‌های آموزشی مؤثر بوده است. آموزش با کامپیوتر بر روی دانش‌آموزان با اختلال یادگیری تأثیر مثبت داشته است مانند: افزایش درک

-
1. Horsley
  2. Richard
  3. Gadferi
  4. Timoie
  5. Ball
  6. Karen

تأثیر استفاده از نرم افزارهای آموزشی در تقویت ...

خواندن در کودکان ناتوان یادگیری میراچر^۱ و همکاران در سال ۲۰۰۷ و آموزش روخوانی به دانش‌آموزان مبتلا به نارسا خوانی موسلی^۲ در سال ۲۰۰۸، و آموزش مهارت هجی کردن توسط هال و همکاران در سال ۲۰۰۹ و کاربرد مدل‌های دوگانه خواندن توسط مونتالی^۳ و لیواندوسکی^۴ در سال ۲۰۰۹ صورت گرفته است که نتایج این تحقیقات اثربخش بودن آموزش از طریق کامپیوتر را تأیید کرده‌اند. نتایج این پژوهش‌ها با یافته‌های این پژوهش که اثربخشی روش‌های درمانی با استفاده از رایانه را ثابت می‌کند مشابه به هم هستند و با یکدیگر همسو می‌باشند. لورنز^۵ و همکاران (۲۰۱۱) با تحلیلی که از تأثیر چند رسانه‌ای گرافیکی بر فرآیند پیش نوشتاری دانش‌آموزان دوره ابتدایی داشته است معتقد است که استفاده از چندرسانه‌ای گرافیکی مزایایی در افزایش مهارت نوشتن برای دانش‌آموزان دبستانی در بردارد.

جدول ۱: نقش‌های چهارگانه، در زمینه کاربرد فناوری اطلاعات در مدارس

اهداف	رویکرد
- برقراری ارتباط میان معلم و دانش‌آموز - کاهش محدودیت‌های زمانی و مکانی	اول: ارتباط دهنده
- دسترسی آسان به منابع جدید - دستیابی به مواد آموزشی با کیفیت بالاتر از پیش	دوم: هدایت‌کننده آموزشی
- افزایش کیفیت یادگیری - تسهیل ارتباط میان مدیر دروس، معلم و دانش‌آموز	سوم: تسهیل‌کننده دانش‌آموز
- ایجاد مواد آموزشی تعاملی - ایجاد مواد آموزشی با کیفیت بالا	چهارم: ابزار طراحی و تولید تعاملی

هدف کلی این پژوهش تعیین میزان تأثیر نرم‌افزارهای آموزشی بر یادگیری دروس نوشتاری است. در این تحقیق دو فرضیه مورد تجزیه و تحلیل و سنجش قرار گرفته است: ۱- بین استفاده از نرم‌افزارهای آموزشی در مهارت‌های نوشتاری (املا، انشا و بنویسیم) دانش‌آموزان پایه سوم

1. Miracher
  2. Mosli
  3. Montali
  4. Livandoski
  5. Lorenz
- ۵۵

ابتدایی و عدم استفاده از آن‌ها تفاوت معنی‌داری وجود دارد. ۲- استفاده از نرم‌افزارهای آموزشی در کلاس‌های دروس نوشتاری پایه سوم ابتدایی موجب علاقه‌مندی دانش‌آموزان به مهارت نوشتاری می‌شود.

روش تحقیق

این تحقیق چون در حوزه تحقیقات شبه تجربی است، با توجه به گروه‌های مورد مطالعه، تجربی است. جامعه آماری کلیه دانش‌آموزان دختر پایه سوم ابتدایی مناطق سه‌گانه شهر کرمانشاه می‌باشند که در سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰ مشغول به تحصیل بوده‌اند. جامعه نمونه، چهار دبستان و در هر دبستان دو کلاس ۳۳ نفری و جمعاً ۴ کلاس به تعداد کل ۱۳۲ نفر دانش‌آموز پایه سوم است که به روش تصادفی انتخاب شدند. دو کلاس به‌عنوان گروه آزمایشی و دو کلاس به‌عنوان گروه گواه در نظر گرفته شدند. متغیر مستقل دارای دو سطح آموزش‌های الکترونیکی و سنتی است که هر کدام از آن‌ها به یکی از گروه‌ها اختصاص داده شده است. الف) گروه اول، آموزش به‌وسیله خود محقق و با همکاری آموزگار هم پایه به‌عنوان معلم مدرسه مورد آزمایش با استفاده از نرم‌افزارهای آموزشی (گروه آزمایشی). ب) گروه دوم، آموزش بدون استفاده از نرم‌افزارهای آموزشی توسط معلمین مربوطه در مدرسه دیگر (گروه گواه). بدیهی است چون این متغیر مستقل (آموزش با دو سطح مختلف) یک متغیر کیفی است در مقوله مقیاس‌های طبقه‌ای اسمی قرار می‌گیرد. آزمون‌های پیشرفت تحصیلی معلم ساخته است که پس از بررسی اعتبار آن‌ها و داشتن روایی مناسب به‌وسیله (شورای متخصصین بررسی سؤالات و روایی درونی و بیرونی آن‌ها) برای تمام گروه‌ها در پیش‌آزمون و پس‌آزمون انجام شد. محتوای سؤالات با توجه به مواد درسی کتاب‌های مورد مطالعه در درس املا تعدادی لغت موردنظر قرار گرفته در پیش‌آزمون پرسیده شدند و سپس در پس‌آزمون همان لغات و یا لغات مشابه آن‌ها مجدداً پرسیده شدند تا تأثیر آموزش بر آن بررسی شود. در درس بنویسیم نیز محتوای سؤالات تمرینات کتاب درسی که در یادگیری این درس تأثیر مهم‌تری داشتند با نظر کارشناسان انتخاب شد. در آزمون انشا هم از تمرینات نوشتاری کتاب درسی و نیز موضوعات مطرح‌شده استفاده گردید. نرم‌افزارهای آموزشی که مورد استفاده قرار گرفتند از بین انواع لوح‌های فشرده تأییدشده وزارت آموزش و پرورش که به مدارس ارسال‌شده بودند و نیز برخی از نرم‌افزارهای موجود در بازار که

تأثیر استفاده از نرم افزارهای آموزشی در تقویت ...

به تأیید وزارت آموزش و پرورش رسیده بودند و نیز از نرم افزارهای محتوا ساز استفاده شد. پژوهش حاضر در سه مرحله انجام شد: ۱- پیش آزمون ۲- تدریس در کلاس با استفاده از نرم افزارهای آموزشی و تدریس به روش سنتی به مدت شش هفته برای گروه‌های آزمایشی (دو گروه) دانش آموزان از مطالب آموزشی که از طریق رایانه و دیتا و به وسیله‌ی پرده ویدئو پروژکتور نمایش داده می‌شد استفاده کردند. در زمان نمایش نرم افزارهای درسی هر درس کتاب هر جا معلم احساس می‌کرد نیاز به توضیحات اضافی است، توضیحات لازم را بیان می‌کرد. ۳- پس آزمون. اطلاعاتی که از اجرای آزمون و پرسشنامه‌ها بدست آمده، جمع‌آوری، کدگذاری و وارد رایانه شد و با استفاده از نرم افزار SPSS در دو بخش توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌های تحقیق

با استفاده از جداول توزیع فراوانی، شاخص‌های مرکزی و شاخص‌های پراکندگی به توصیف نتایج پرداخته شده است.

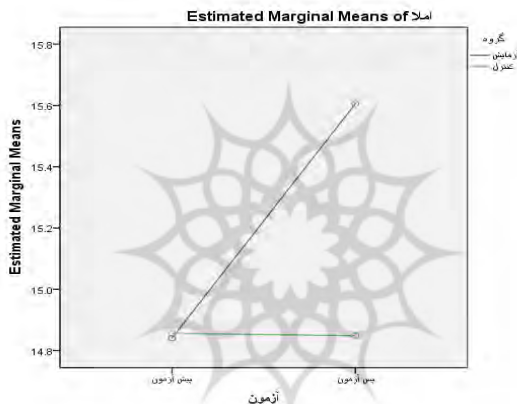
جدول ۲: میانگین و انحراف استاندارد میزان اضطراب امتحان دانش آموزان به تفکیک گروه کنترل و آزمایش

کنترل (n=۶۶)		آزمایش (n=۶۶)		گروه‌ها	متغیر
SD	M	SD	M		
۱/۹۷۲	۱۴/۸۵۶	۲/۰۳۸	۱۴/۸۴۱	پیش آزمون	املا
۲/۰۷۳	۱۴/۸۴۸	۱/۵۵	۱۵/۶۰۶	پس آزمون	
۱/۸۳۱	۱۴/۲۸	۱/۸۸۹	۱۴/۲۸	پیش آزمون	انشا
۲/۰۱۷	۱۴/۳۷۱	۱/۹۴۲	۱۴/۴۱	پس آزمون	
۲/۰۶۵	۱۴/۶۱۴	۲/۰۸۹	۱۴/۶۰۶	پیش آزمون	نوشتن
۲/۰۱۶	۱۴/۵۸۳	۱/۶۳۲	۱۵/۲۵	پس آزمون	

بر اساس اطلاعات جدول بالا، اگرچه نمرات پیش‌آزمون استفاده از نرم‌افزارهای آموزشی در کلاس گروه کنترل و آزمایش تقریباً یکسان است اما نمرات پس‌آزمون افراد گروه آزمایش در مقایسه با گروه کنترل، بجز در رابطه با مهارت انشا افزایش یافته است.

استفاده از نرم‌افزارهای آموزشی در کلاس درس، نمرات املاي دانش‌آموزان دختر سوم ابتدایی را به‌طور معنی‌داری افزایش می‌دهد. میزان آن نیز بیانگر آن است که تقریباً ۴۰/۲ درصد از نمرات دانش‌آموزان تحت تأثیر گروه (آزمایش و کنترل) تغییر می‌کند. این نتایج به‌خوبی در نمودار تعاملی زیر نیز نمایان است.

نمودار ۱: نمودار خطی نمرات مهارت املاي گروه‌های آزمایش و گروه کنترل در پیش‌آزمون و پس‌آزمون

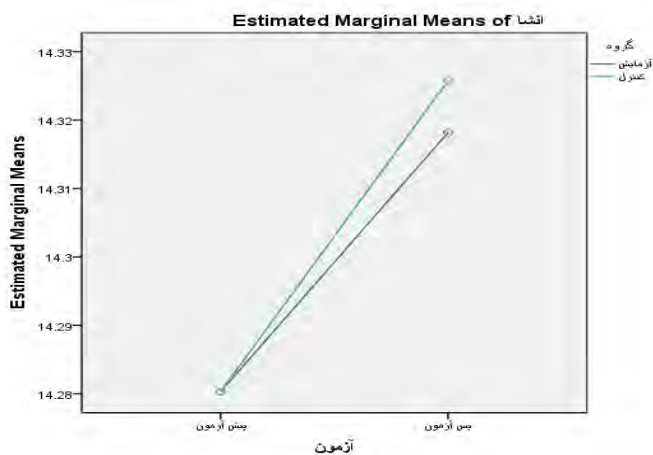
همان‌طور که در نمودار ۱ مشاهده می‌شود نمرات املا هر دو گروه در پیش‌آزمون تقریباً یکسان است، اما نمرات دانش‌آموزان پس از استفاده از نرم‌افزارهای آموزشی در گروه آزمایش به‌طور قابل‌توجهی افزایش یافته است این در حالی است که در گروه کنترل چنین نیست. شیب تند خط مربوط به گروه آزمایش نیز بیانگر همین نتیجه است.

چنانکه در نمودار ۲ ملاحظه می‌گردد نمرات مهارت انشای دانش‌آموزان پس از استفاده از نرم‌افزارهای آموزشی در گروه آزمایش افزایش یافته است اما این مقدار افزایش چشم‌گیر و قابل ملاحظه نمی‌باشد. شیب تند خطوط مربوط به گروه آزمایش نیز بیانگر همین نتیجه است.

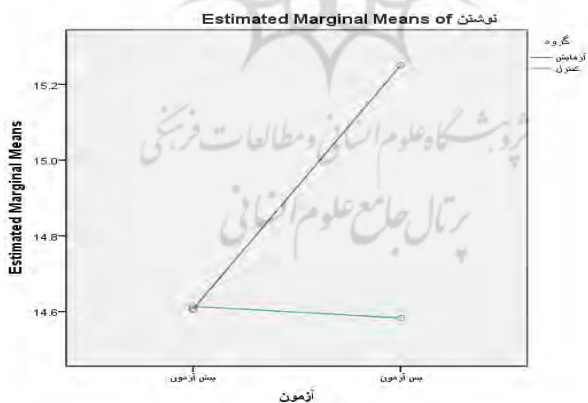
تأثیر استفاده از نرم افزارهای آموزشی در تقویت ...

نمودار ۲: نمودار خطی نمرات مهارت انشا در گروه‌های آزمایش و گروه کنترل

چنانکه در نمودار ۳ مشاهده می‌شود نمرات درس بنویسیم هر دو گروه در پیش‌آزمون تقریباً یکسان است، اما نمرات دانش‌آموزان پس از استفاده از نرم‌افزارهای آموزشی در گروه آزمایش به‌طور قابل توجهی افزایش یافته است این در حالی است که در گروه کنترل چنین نیست. شیب تند خط مربوط به گروه آزمایش نیز بیانگر همین نتیجه است.

نمودار ۳- نمودار خطی نمرات درس نوشتن در گروه‌های آزمایش و گروه کنترل

بحث و نتیجه گیری

تمرینات درس بنویسیم در نرم افزارها تا حدودی از کیفیت خوبی برخوردار بودند نکته قابل بیان در حین آموزش به وسیله نرم افزارها این است که همان تمریناتی را که قبلاً دانش آموزان تصاویر آن را در کتاب درسی دیده و به سختی و یا تعداد کمی آن‌ها را فرا می‌گرفتند همان تصاویر وقتی به شکل متحرک نمایش داده می‌شد جذابیت بیشتری به همراه آورده و یادگیری را بسیار آسان و سریع کرده است. هورسلی^۱ و ریچارد^۲ (۲۰۰۳) پس از بررسی تحقیقات و مطالعه درباره یادگیری از روی فیلم نتیجه‌گیری کردند که دانش‌آموزان از روی فیلم بهتر یاد می‌گیرند.

تأیید فرضیه افزایش ایجاد علاقه و انگیزه در دروس نوشتاری توسط آموزش‌های الکترونیکی با تحقیق زیر همسو می‌باشد. برنامه‌های تلویزیون آموزشی در میزان یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان مؤثر بوده است (مسعودی، ۱۳۸۰). همچنین نظرات معلمان و سایر افراد نمونه تحقیق، بیانگر مؤثر بودن برنامه‌های تلویزیون آموزشی بوده است. در پژوهش حاضر ایجاد علاقه و انگیزه مشهودترین و بارزترین نتیجه این تحقیق بود در طول مدت آموزش‌های الکترونیکی دانش‌آموزان برای رسیدن ساعت دروس نوشتاری لحظه شماری می‌کردند در ساعت شروع کلاس برای رفتن به سالن سمعی بصری بر هم پیشی می‌گرفتند و با دقت به دروس و تمرینات آن توجه می‌کردند و حتی اصرار داشتند که در ساعت تفریح و استراحتشان هم در کلاس بمانند و به بحث ادامه دهند.

بنابراین با توجه به تحقیقات انجام شده و تجربیاتی که برای محقق در حین انجام این تحقیق به دست آمد حاکی از آن است که می‌توان با استفاده از تصاویر اسلایدها و تدابیر دیگر که به وسیله آموزش‌های نرم‌افزاری ممکن یادگیری دانش‌آموزان را در دروس املا و بنویسیم فارسی افزایش داد ولی نرم‌افزارهای حاضر بر یادگیری درس انشا تأثیر چندانی نداشته است که ممکن است یکی از دلایل آن مربوط به تفاوت درس انشا با سایر دروس نوشتاری باشد چراکه انشا علاوه بر نوشتن، نوعی خلاقیت بوده که با تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان و تجارب شخصی آن‌ها در موضوعات مختلف از جمله خاطره‌نویسی، داستان نویسی رابطه مستقیم دارد.

50. Horsley

51. Richard

تأثیر استفاده از نرم افزارهای آموزشی در تقویت ...

همچنین این نرم افزارها باعث به وجود آوردن علاقه مندی بیشتر دانش آموزان در یادگیری دروس نوشتاری گردیده است.

در مجموع با توجه به تحلیل داده های بدست آمده از این پژوهش که هم راستای سایر پژوهش های مرتبط نیز بود می توان نتیجه گرفت که روش آموزش با نرم افزارهای آموزشی می تواند در یادگیری املای دانش آموزان معمولی در مدارس عادی مؤثر باشد نیز می تواند در یادگیری ویژه درمان اختلال یادگیری دانش آموزان با اختلال املا مفید باشد و میزان موفقیت آن ها را افزایش دهد. بنابراین پیشنهاد می شود که:

- مسئولان آموزشی، نرم افزارهای آموزشی متنوعی را متناسب با توان و نیاز دانش آموزان و بر اساس پایه های تحصیلی و کتب درسی آن ها تهیه و تدوین نمایند.
- مسئولان آموزشی، در زمینه تدوین برنامه های آموزشی و کتاب های درسی، استفاده از نرم افزارها را جزء برنامه های آموزشی قرار دهند.
- به منظور آشنایی و تسلط هر چه بیشتر معلمان با رایانه، کلاس های ضمن خدمت برگزار گردد.
- مدیران مدارس در آماده کردن کلاس های سمعی بصری و تهیه وسایل و نرم افزارهای آموزشی با آموزگاران کلاس همکاری لازم را داشته باشند.
- برای درس انشا، نرم افزارهایی با توجه به انواع انشا، گزارش نویسی، خاطره نویسی، قصه گویی، پرورش خلاقیت و... تهیه شود.

منابع

- امیر تیموری، محمدحسن. (۱۳۸۶). رسانه های یاددهی یادگیری تهران: ساوالان.
- امین الرعايایی یمینی، سعید. (۱۳۸۸). بررسی یادگیری مهارتهای هندسی به کمک نرم افزارهای هندسه پویا. پایان نامه ارشد رشته تکنولوژی آموزش، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی.
- جوادی فرد، زهره. (۱۳۹۰). بررسی تطبیقی آموزش الکترونیک در دانشگاه های مجازی انگلستان، ژاپن، ایران. تهران: دانشگاه علامه طباطبائی پایان نامه کارشناسی ارشد علوم تربیتی.

خدا مرادی، خداداد. (۱۳۸۱). مطالعه تأثیر آموزش به کمک رسانه‌های آموزشی شنیداری دیداری بر یادگیری درس زبان انگلیسی دانش‌آموزان پسر پایه اول دبیرستان در شهر روانسر (کرمانشاه) در سال تحصیلی ۸۱-۸۰. تهران: دانشگاه تربیت‌معلم پایان‌نامه کارشناسی ارشد تکنولوژی آموزشی داگلاس براون. اچ. (۱۳۸۷). اصول یادگیری و آموزش زبان، ترجمه: منصور فهیم، تهران: انتشارات رهنما دایان لارسن، فریمن. (۱۳۸۴). اصول و فنون آموزش زبان، ترجمه منصور فهیم و ناصر موفقیان، تهران: رهنما.

درخانی، زهرا. (۱۳۸۵). تأثیر روش‌های آموزش فرآیند و آموزش تکلیف به روش‌های الکترونیکی تهران: مجله پژوهش در زمینه کودکان استثنایی سال نهم شماره ۲. دوفنون، شهناز و لطفی پور، خسرو. (۱۳۸۵). رسانه‌های آموزشی برای کلاس درس. تهران، شرکت چاپ و نشر ایران، ص ۴۸.

دوفنون، شهناز. (۱۳۸۶). کاربرد فناوری‌های جدید در آموزش، تهران: انتشارات سمت. رستگار پور، عبدالهی. (۱۳۸۴). راهبردهای توسعه تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات، تهران: نشر دانش و مردم.

رضوی، عباس. (۱۳۹۰). مباحث نوین در فناوری آموزشی، اهواز انتشارات دانشگاه چمران. زینلی کرمانی، افسانه. (۱۳۸۹). زیرساخت‌های آموزش الکترونیکی در مراکز آموزشی تهران: مجله ارتباط علمی، دوره نهم، شماره دوم.

سرمد، زهره. بازرگان، عباس. (۱۳۸۸). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری، تهران: آگاه سیف، علی‌اکبر. (۱۳۸۵). روان‌شناسی پرورشی تهران: انتشارات آگاه. سراجی، فرهاد. (۱۳۸۸). نگاهی نو به محیط‌های یادگیری الکترونیکی، تهران: فصلنامه مطالعات برنامه‌ریزی سال سوم شماره ۱۲، ص ۱۹.

شعاری نژاد، علی‌اکبر. (۱۳۸۸). مبانی روان‌شناختی تربیت، تهران: مرکز مطالعات فرهنگی، ص ۲۵. شعبانی، حسن. (۱۳۸۶). مهارت‌های آموزش و پرورش، روش‌ها و فنون تدریس (جلد اول)، تهران: سمت. ضرابیان، فروزان و همکاران. (۱۳۹۰). طراحی آموزشی برنامه یادگیری املا فارسی و اعتبارسنجی آن از دیدگاه متخصصان، فصلنامه مطالعات برنامه درسی ایران، شماره ۲۱.

عبادی، رحیم. (۱۳۸۶). یادگیری الکترونیکی و آموزش و پرورش، تهران: موسسه توسعه فناوری مدارس هوشمند.

تأثیر استفاده از نرم افزارهای آموزشی در تقویت ...

عسگری، محبوبه. (۱۳۸۷). تأثیر بازی‌های رایانه‌ای بر یادگیری، تهران: مجله رشد و تکنولوژی آموزشی شماره ۷.

عطاران، محمد. (۱۳۸۸). فناوری اطلاعات در آموزش و پرورش، تهران: موسسه توسعه فناوری مدارس هوشمند.

غمین، خجسته و نوروزی، داریوش. (۱۳۹۱). تأثیر چندرسانه‌ای بر میزان یادگیری و یادداری درس لوحه نویسی فارسی، فصلنامه روانشناسی تربیتی، شماره ۲۴، سال ۷.

فردانش، هاشم. (۱۳۸۶). مبانی نظری تکنولوژی آموزشی تهران: انتشارات سمت.

کرمی، بهزاد. (۱۳۸۷). تأثیر رسانه‌های آموزشی بر درس املاء فارسی دانش‌آموزان پایه چهارم شهرستان اهواز. تهران: پایان نامه کارشناسی ارشد تربیت مدرس.

گلاور، جان و برونیگ، راجر. (۱۳۸۶). روان شناسی تربیتی اصول و کاربرد آن ترجمه کمال خرازی، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

مجیدی، اکبر. (۱۳۸۸). آموزش الکترونیکی، تاریخچه، ویژگی‌ها، زیرساخت‌ها و موانع تهران: فصلنامه تعلیم و تربیت تابستان ۸۸.

مسعودی، حسن. (۱۳۸۰). اثرات تلویزیون آموزشی در مدارس ابتدایی، تهران، دانشگاه تربیت معلم تهران.

مسعودی، محمدرضا. (۱۳۸۸). تأثیر روش تدریس تلویزیون بر یادگیری تهران: انتشارات صدا و سیما.

Brown.T.(2005). The Role of M-Learning in the future of e-learning in Africa. Presented at the 21st ICDE word Conference,2033, retriered 14.

Connolly,T.M. Boyle,E.A,StansfeildM.H.,Haney,T,(2007).The potential of online games as collaborative learning environment . Internation journal for Advanced Technology.for learning,4(4).

Horsley, Mike and Richard walker (2003).video based class roomobsorratation systems for examiming the use and Role of Text books and teaching Materials in learning.Eighth International Conference on Learinging and Educational Media.

Lorenz, B., Green, T., and Brown, A. (2011). Using Multimedia Graphic Organizer Software in the Prewriting Activities of Primary School Students: What Are the Benefits? Computers in the Schools, v26 n2 p115-129.

Karen, G.(2009). The Effect of Communication Student Outcomems in a Web-base,pp.123.

Timoe, C. (2005). Constructing a Streaming Video-Based Learning Forum for Collaborative learning .J 1. of educational multimedia and hypermedia.pp.2.

Wang,s.song.H (2008).learning community and network learning community.Inlawrence A. Tomie. Encyclopedia of information Technology Curriculum intergration.Hershey:information Science.

